

Raadsvoorstel

Waalre, 18 december 2018

Vergaderdatum	: 5 februari 2019
Voorstelnummer	: 2019-08
Zaaknummer	: 7447
Portefeuillehouder	: Weth. A. van Holstein
Naam opsteller	: M. Daas
Naam voorstel	: Voorstel tot het vaststellen van het wegenbeheersplan 2019-2028.
Grondslag raadsbesluit	: De gemeente Waalre is wettelijk verantwoordelijk tot het uitvoeren van regelmatig en duurzaam onderhoud aan haar wegennet. De gemeente dient door middel van een wegenbeheersplan aan te tonen dat deze verplichting goed wordt ingevuld en de benodigde middelen beschikbaar worden gesteld.

Voorgesteld besluit:

1. Het wegenbeheersplan 2019-2028 vast te stellen.
2. In te stemmen met de reservering vervanging wegen te kapitaliseren naar uitvoeringskrediet van € 1.500.000,- in de jaren 2020 tot en met 2023;
3. Intentie uit te spreken om het budget voor de verdere looptijd van het wegenbeheersplan (2024-2028) vast te houden op € 1.500.000 per jaar (scenario 2)
4. Het bedrag van € 600.000 als krediet beschikbaar te stellen als voorbereidingskrediet voor de rehabilitatie van de wegen 2020-2023.

Onderwerp

Wegenbeheersplan 2019-2028

Voorstel

1. Het wegenbeheersplan 2019-2028 vast te stellen.
2. In te stemmen met de reservering vervanging wegen te kapitaliseren naar uitvoeringskrediet van € 1.500.000,- in de jaren 2020 tot en met 2023;
3. Intentie uit te spreken om het budget voor de verdere looptijd van het wegenbeheersplan (2024-2028) vast te houden op € 1.500.000 per jaar (scenario 2).
4. Het bedrag van € 600.000 als krediet beschikbaar te stellen als voorbereidingskrediet voor de rehabilitatie van de wegen 2020-2023.

Inleiding

De gemeente Waalre is wettelijk verantwoordelijk tot het uitvoeren van regelmatig en duurzaam onderhoud aan haar wegennet. De gemeente dient door middel van een wegenbeheerplan aan te tonen dat deze verplichting goed wordt ingevuld. In een wegenbeheerplan wordt beschreven wat het gemeentelijk beleid is ten aanzien van het onderhoud en de vervanging van alle verhardingen (wegen, fietspaden en voetpaden) binnen de gemeentegrenzen. Het doel van het wegenbeheersplan is het vaststellen van de benodigde budgetten o.b.v. de gewenste kwaliteitseisen en de ambities. Het vigerende wegenbeheerplan 2015-2018 loopt dit jaar af en dient te worden vernieuwd. RHDHV heeft in opdracht van de Gemeente Waalre een nieuw wegenbeheersplan opgesteld (bijlage 1). In het plan, met een looptijd van 2019 t/m 2028, wordt inzicht gegeven in de hoeveelheden, het ambitieniveau, het werkelijk kwaliteitsniveau en de budgetbehoefte voor het uitvoeren van onderhoud en vervanging van wegen. Op 9 oktober 2018 hebben wij dit plan tijdens een raadsinformatieavond aan uw raad gepresenteerd (bijlage 2).

Beoogd resultaat

Het uitvoeren van verantwoord en duurzaam wegbeheer o.b.v. een goed onderbouwd wegenbeheersplan 2019-2028, waarin inzicht wordt gegeven in de kwaliteit van de verhardingen en in de berekeningen voor de benodigde onderhouds- en vervangingsbudgetten.

Argumenten

1.1 Verplichtingen voor goed wegbeheer

De gemeente heeft als wegbeheerder de wettelijke verplichting wegen goed te onderhouden en de financiën van het wegbeheer hier op aan te sluiten.

1.2 Uitgesproken ambities

Het gewenste kwaliteitsniveau van de openbare ruimte staat beschreven in het Waalres akkoord 2018-2022: 'een kwalitatief goede openbare ruimte is belangrijk voor de waardering van de woonomgeving. Belangrijk is het gevoel van exclusief wonen in Waalre'. Met dit plan maken we een inhaalslag waarbij we op weg gaan naar een financieel duurzaam wegenbeheersplan.

1.3 Toename van areaal

Het areaal verhardingen is sinds de vaststelling van het vorige wegenbeheersplan (opgesteld in 2014) met circa 10% toegenomen door aanleg van nieuwe woongebieden en updates van de beheersystematiek (BGT). Er zijn geen aanpassingen in de budgetten geweest op basis van deze areaaltoename.

1.4 Achteruitgang in kwaliteit

Er is een afnemende kwaliteit en beleving van de wegen in de gemeente Waalre. Uit de weginspectie komt naar voren dat de kwaliteit van het totale areaal net aansluit op het kwaliteitsniveau B (Basis). De kwaliteit neemt af t.o.v. de voorgaande periode en ook de beleving van de burger is lager dan gewenst. Voor het verbeteren van de kwaliteit is een structurele verhoging van het onderhoudsbudget noodzakelijk.

1.5 Grote vervangingsopgave verouderde verhardingen

Er is sprake van een hoge vervangingsopgave op asfaltwegen en verouderde wijken. Ruim 1/3 van het areaal is 50 jaar en ouder en op korte(re) termijn toe aan vervanging. De gemiddelde restlevensduur van alle asfaltwegen is slechts 11 jaar. Er dient nu te worden ingegrepen.

2.1 Scenario 2

Gelet op de afschrijvingstermijnen en de rehabilitatiebehoefte is scenario 2 de meest optimale zoals beschreven in paragraaf kosten en dekking.

2.2 Financiële verordening

In de financiële verordening is opgenomen dat de afschrijving maximaal 30 jaar mag zijn. In 2019 wordt gekeken of deze verordening aangepast kan worden waardoor er een langere afschrijvingstermijn (b.v.40 jaar) tot de mogelijkheden gaat behoren. Aandachtspunt hierbij is dat de financiële afschrijvingstermijn niet langer mag zijn dan de technische of maatschappelijke levensduur. Vooralsnog is gerekend met de huidige verordening waarbij afschrijving in 30 jaar het maximale mogelijk is.

2.3 Integrale aanpak vervangingsopgave

Geadviseerd wordt om maatregelen te nemen om de verouderde asfaltwegen en de verouderde wijken integraal en duurzaam aan te pakken met maximale effecten op veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid, integraliteit en de beleving.

Hiervoor jaarlijks een krediet beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van noodzakelijke rehabilitaties. Dit krediet dient te worden ingericht als investering met een afschrijvingstermijn van 30 jaar.

3.1 Vaststellen wegenbeheersplan

Het vaststellen van het wegenbeheersplan en het beschikbaar stellen van de financiële dekking is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

3.2 Verhogen budget klein en groot onderhoud wegen

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de begroting 2019 al ingestemd met het verhogen van het onderhoudsbudget. De onderhoudsbudgetten voor de komende jaren zijn als volgt:

2019	2020	2021	2022	2023
€ 479.000,-	€ 504.000,-	€ 529.000,-	€ 554.000,-	€ 565.300,-

4.1 Voorbereidingskrediet

Voor het gefaseerd en meest efficiënt en effectieve uitvoering vanaf 2020 is een goede voorbereiding noodzakelijk. In de huidige begroting storten we in 2018 tot en met 2021 jaarlijks een extra bedrag van € 50.000 oplopend tot € 200.000 in een reserve wegen. Met de voorgestelde systematiek zoals voorgesteld in scenario 2 blijft er (verdeeld over de jaren) een bedrag over van € 600.000.

In tabelvorm:

2018	2019	2020	2021	2022	2023
€ 50.000	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 100.000	€ 50.000

Dit bedrag is beschikbaar gesteld voor wegenonderhoud/rehabilitatie. Daarom wordt voorgesteld om dit budget in te zetten voor voorbereidingskosten van de rehabilitaties. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van de diverse soorten onderzoek (bijvoorbeeld fundering, akoestisch, verkeerskundig) en het inhuren van personeel voor het uitvoeren van de rehabilitaties voor de periode 2020-2023. Op deze manier komt het geld ten goede aan het wegenonderhoud (specifiek rehabilitaties), zonder dat dit leidt tot het verhogen van de kapitaalslasten op langere termijn.

Kanttekeningen

1.1 Wettelijke verplichtingen wegbeheerder

De afgelopen jaren is de kwaliteit van de verhardingen zichtbaar achteruit gegaan. De wegbeheerder heeft de wettelijk verplichting om ervoor te zorgen dat de binnen haar gebied liggende wegen in goede staat verkeren. Hiermee wordt de beheerder verplicht om voorzieningen regelmatig en duurzaam te onderhouden. Zonder goed onderhoud komt de veiligheid en bereikbaarheid van de weggebruiker in het geding en het risico op aansprakelijkheidsstelling van weggebruikers zal toenemen.

2.1 Rehabilitatiebehoefte

In het Wegenbeheersplan 2019-2028 wordt de rehabilitatiebehoefte berekend op 1,88 miljoen euro per jaar. Het voorstel dat er nu ligt (scenario 2, 30 jaar) gaat uit van een investering van 1,5 miljoen per jaar gedurende de gehele looptijd van het wegenbeheersplan. Dit levert een maximale kapitaalslast van € 450.000. Dit is € 250.000 hoger dan nu is voorzien in de meerjarenraming. Voor de jaren na het wegenbeheersplan (2029 en verder) is er geen rehabilitatiebudget.

2.2 Integrale aanpak

Bij het berekenen van het benodigd budget voor rehabilitaties is uitgegaan van een integrale aanpak van de vervangingsopgave. Hierbij is gerekend met een kostenvoordeel door synergie. De rehabilitatiekosten betreffen uitsluitend de kosten met betrekking tot het vervangen van verhardingen. Uitgegaan is dat kosten voor vervanging van riolering, groen en verkeersmaatregelen door de betreffende disciplines worden bekostigd.

Kosten en dekking

In het wegenbeheersplan wordt geconstateerd dat er geen rehabilitatiebudget beschikbaar is. Er zijn een aantal scenario's uitgewerkt. Uitgangspunt hierbij is dat er over de investeringen wordt afgeschreven en dat er in de meerjarenbegroting rekening is gehouden met een reservering van € 200.000 voor de afschrijvingen.

De scenario's zijn:

Scenario 1

In de jaren 2020 tot en met 2023 jaarlijks een krediet van € 1.500.000,- voor rehabilitaties op te nemen in de begroting. Deze investeringen worden in 30 jaar afgeschreven. De lasten hiervan (€ 50.000 per jaar) worden gedekt door de jaarlijkse reservering van € 200.000,- voor het vervangen van wegen te kapitaliseren.

In tabelvorm:

jaar	investering	afschrijven vanaf	afschrijving per jaar	totaal afschrijving
2019	€ -		€ -	€ -
2020	€ 1.500.000	2021	€ -	€ -
2021	€ 1.500.000	2022	€ 50.000	€ 50.000
2022	€ 1.500.000	2023	€ 50.000	€ 100.000
2023	€ 1.500.000	2024	€ 50.000	€ 150.000
2024	€ -		€ 50.000	€ 200.000
2025	€ -		€ -	€ 200.000
2026	€ -		€ -	€ 200.000

Voordeel Binnen bestaande financiële kaders

Nadeel: Budget maar voor 4 jaar beschikbaar

Scenario 2

In de jaren 2020 tot en met 2028 (looptijd wegenbeheersplan) jaarlijks een krediet van € 1.500.000,- voor rehabilitaties op te nemen in de begroting. Deze investeringen worden in 30 jaar afgeschreven. De lasten hiervan (€ 50.000 per jaar) worden gedekt door de jaarlijkse reservering van € 200.000,- voor het vervangen van wegen te kapitaliseren t/m 2024. Vanaf 2025 is er dan nog extra budget nodig. Dit loopt op tot € 250.000 extra in 2029 en verder.

In tabelvorm:

jaar	investering	afschrijven vanaf	afschrijving per jaar	totaal afschrijving
2019	€ -		€ -	€ -
2020	€ 1.500.000	2021	€ -	€ -
2021	€ 1.500.000	2022	€ 50.000	€ 50.000
2022	€ 1.500.000	2023	€ 50.000	€ 100.000
2023	€ 1.500.000	2024	€ 50.000	€ 150.000
2024	€ 1.500.000	2025	€ 50.000	€ 200.000
2025	€ 1.500.000	2026	€ 50.000	€ 250.000
2026	€ 1.500.000	2027	€ 50.000	€ 300.000
2027	€ 1.500.000	2028	€ 50.000	€ 350.000
2028	€ 1.500.000	2029	€ 50.000	€ 400.000
2029	€ -		€ 50.000	€ 450.000
2030	€ -		€ -	€ 450.000

Voordelen: Achterstand in rehabilitatie wordt ten opzichte van scenario 1 verder ingelopen. Het heeft dezelfde looptijd als het wegenbeheersplan 2019-2028.

Nadeel: In de meerjarenramingen moet er vanaf 2025 (uitvoeringsjaar 2024) worden bijgeraamd. Vanaf 2029 is er op dit moment nog geen rehabilitatiebudget.

Conclusie scenario's

Op grond van de argumenten bij elk scenario wordt voorgesteld om te kiezen voor scenario 2. Er is echter geen dekking aanwezig voor het budget voor de laatste jaren (vanaf uitvoeringsjaar 2024). Het advies is daarom om de voorkeur uit te spreken voor scenario 2: voor de eerste jaren (tot en met uitvoering 2023) is er budget beschikbaar. Voor de periode daarna spreekt u de intentie uit om het budget volgens scenario 2 door te zetten.

Burgerparticipatie

De (direct) betrokkenen zullen zo goed als mogelijk meegenomen worden bij de voorbereiding en uitvoering van de rehabilitaties. De manier waarop zal per deelproject kunnen verschillen.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

In het inkoopbeleid van de Gemeente Waalre zijn eisen gesteld aan maatschappelijk verantwoord inkopen. Deze eisen hebben bijvoorbeeld betrekking op duurzaamheid (welke materialen en wijze van uitvoeren), het bieden van werkervaringsplaatsen en de mogelijkheid voor het MKB om in te schrijven. Bij de uitwerking van de deelprojecten zal daar rekening mee worden gehouden.

Prioritering

Ook met het voorgestelde budget van 1,5 miljoen euro per jaar zullen er keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot de volgorde van werken. Deze keuzes zijn op dit moment nog niet gemaakt. Factoren die bijvoorbeeld van invloed kunnen zijn bij het bepalen van de volgorde van werkzaamheden:

- Restlevensduur;
- Samenhang met de werkzaamheden uit andere vakgebieden (riool, groen)(integraal werken);

- Mobiliteit en
- Veiligheid.

Tot slot is er de voorkeur om gebiedsgericht te werken.

Vervolgprocedure en planning

Uw raad wordt op gezette tijden geïnformeerd over de voortgang. Zo zal er in de loop van 2019 een globale planning van de rehabilitaties voor de periode 2020-2023 worden overlegd. Na een periode van 4 jaar, wordt in 2023 een actualisatie van het wegenbeheersplan uitgevoerd. Hierbij wordt m.n. aandacht geschonken aan de rehabilitaties.

Kernboodschap

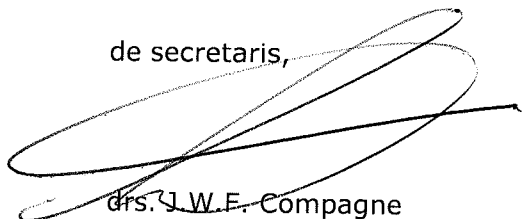
Uit inspecties van de wegen blijkt dat de kwaliteit van de wegen aan het afnemen is en de openbare ruimte veroudert. Voor het verbeteren, het in stand houden en het vernieuwen van wegen zal aan de gemeenteraad geadviseerd worden om het budget voor wegenonderhoud te verhogen. De kwaliteit, veiligheid en bereikbaarheid van de openbare ruimte zal hierdoor verhogen, zoals staat beschreven in het Waalres akkoord 2018-2022.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

1. Wegenbeheersplan 2019-2028
2. Raadspresentatie 9 oktober 2018

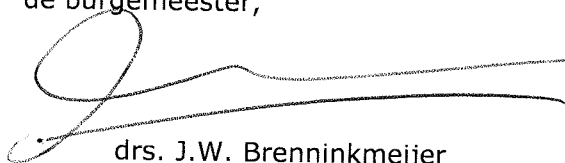
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

de secretaris,

drs. J.W.F. Compagne

de burgemeester,

drs. J.W. Brenninkmeijer